

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2018. gada 25. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā politika patvēruma un alternatīvās aizsardzības jomā – Standarti, kas jāizpilda trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, lai varētu saņemt starptautisko aizsardzību – Direktīva 2011/95/ES – 12. pants – Bēgļa statusa liegšana – Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūrā Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (UNRWA) reģistrētas personas – “Pirmās patvēruma valsts” pastāvēšana Palestīnas bēglim UNRWA darbības teritorijā – Kopīgas procedūras starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai – Direktīva 2013/32/ES – 46. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību – Pilnīga un *ex nunc* pārbaude – Pirmās instances tiesas pilnvaru apjoms – Vajadzības pēc starptautiskās aizsardzības pārbaude tiesā – Nepieņemamības iemeslu pārbaude

Lieta C-585/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu, ko *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa, Bulgārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 8. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 18. novembrī, tiesvedībā

Serin Alheto

pret

Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], A. Ross [*A. Rosas*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un E. Levits, tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], F. Biltšens [*F. Biltgen*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], K. Likurģs [*C. Lycourgos*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

ģenerālvokāts: P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs: M. Aleksejevs [*M. Alekseev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 23. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *S. Alheto* vārdā – *P. Zhelev, V. Nilsen, G. Voynov, G. Toshev, M. Andreeva* un *I. Savova*, advokati,
- Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

- Ungārijas valdības vārdā – *G. Tornyai, M. Z. Fehér* un *G. Koós*, kā arī *M. M. Tátrai*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande* un *C. Georgieva-Kecsmar*, kā arī *I. Zaloguin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 17. maija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.) 12. panta 1. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 35. pantu un 46. panta 3. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Serin Alheto* un *zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite* (Valsts bēgļu aģentūras direktora vietnieks, Bulgārija) (turpmāk tekstā – “DAB”) par to, ka pēdējā minētā noraidīja *S. Alheto* iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

Ženēvas konvencija

- 3 Konvencija par bēgļa statusu, kas parakstīta 1951. gada 28. jūlijā Ženēvā (*Recueil des traités des Nations unies*, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954)), stājās spēkā 1954. gada 22. aprīlī. Šī konvencija tika papildināta un grozīta ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā noslēgto Protokolu par bēgļa statusu, kas stājās spēkā 1967. gada 4. oktobrī (turpmāk tekstā – “Ženēvas konvencija”).
- 4 Ženēvas konvencijas 1. panta A punktā jēdziena “bēglis” definīcijā ir atsauce it īpaši uz vajāšanas risku.
- 5 Šīs konvencijas 1. panta D punktā ir paredzēts šādi:

“Šī Konvencija neattiecas uz personām, kas pašreiz saņem aizsardzību vai palīdzību no citām Apvienoto Nāciju struktūrām, izņemot Apvienoto Nāciju Augstākā Komisāra pārvaldi bēgļu jautājumos.

Ja personām šāda aizsardzība vai palīdzība ir pārtraukta jebkādu iemeslu dēļ un ja pēc Apvienoto Nāciju Ģenerālās Asamblejas rezolūcijām to stāvoklis nav īpaši noteikts, tām *ipso facto* jābaida šīs Konvencijas labvēlība.”

Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūra Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (UNRWA)

- 6 Ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1949. gada 8. decembra Rezolūciju Nr. 302 (IV) par palīdzību Palestīnas bēgļiem tika izveidota Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūra Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (*United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East*; turpmāk tekstā – “UNRWA”). Tās uzdevums ir nodrošināt Palestīnas bēgļu labklājību un humāno attīstību.
- 7 UNRWA darbības teritorija ietver Gazas joslu, Jordānas Rietumkrastu, Jordāniju, Libānu un Sīriju.

Savienības tiesības

Direktīva 2011/95

- 8 Direktīva 2011/95 tika pieņemta, pamatojoties uz LESD 78. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu, kuros ir noteikts:

“[Lai īstenotu kopēju patvēruma, alternatīvās aizsardzības un pagaidu aizsardzības politiku, lai varētu piešķirt attiecīgu statusu jebkuram trešās valsts pilsonim, kurš pieprasa starptautisku aizsardzību, un nodrošinātu atbilstību neizraidišanas principam,] Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru paredz pasākumus par kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, kuru veido:

- a) vienots patvēruma statuss trešo valstu pilsoņiem, kas ir derīgs visā Savienībā;
- b) vienots papildu [alternatīvās] aizsardzības statuss trešo valstu pilsoņiem, kuriem, neiegūstot Eiropas patvērumu, ir nepieciešama starptautiska aizsardzība.”
- 9 Šīs direktīvas 2. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) “starptautiskā aizsardzība” ir bēgļa un alternatīvās aizsardzības statuss, kā noteikts e) un g) apakšpunktā;

[..]

- c) “Ženēvas konvencija” ir Ženēvas 1951. gada 28. jūlija Konvencija par bēgļa statusu, kas grozīta ar Ņujorkas 1967. gada 31. janvāra protokolu;
- d) “bēglis” ir trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un kas nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kas, atrazdamies ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, to pašu iepriekš minēto iemeslu dēļ nevar vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties, un uz kuru neattiecas 12. pants;
- e) “bēgļa statuss” nozīmē, ka dalībvalsts atzīst trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku par bēgli;
- f) “persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību” ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, ko nevar kvalificēt kā bēgli, bet attiecībā uz kuru ir sniegts pietiekams pamatojums, lai uzskatītu, ka attiecīgā persona, ja tā atgrieztos savā izcelsmes valstī vai ja bezvalstnieks

atgrieztos savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, tam draudētu reāls risks ciest būtisku kaitējumu, kā noteikts 15. pantā, un uz kuru neattiecas 17. panta 1. un 2. punkts, un kas nevar vai šāda riska dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību;

- g) “alternatīvās aizsardzības statuss” nozīmē, ka dalībvalsts atzīst trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku kā personu, kas ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību;

[..].”

- 10 Saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 3. punktu:

“Starptautiskās aizsardzības pieteikuma novērtējums jāveic individuāli par katru pieteikuma iesniedzēju un, to darot, jāņem vērā:

- a) visi būtiskie fakti, kas attiecas uz izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu; tostarp izcelsmes valsts normatīvie akti un veids, kādā tie tiek piemēroti;
- b) attiecīgie paziņojumi un dokumentācija, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, tostarp informācija par to, vai pieteikuma iesniedzējs bijis vai var tikt pakļauts vajāšanai vai būtiskam kaitējumam;
- c) pieteikuma iesniedzēja individuālais stāvoklis un personīgie apstākļi, tostarp tādi faktori kā izcelsme, dzimums un vecums, lai, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem apstākļiem, novērtētu, vai darbības, ar kādām pieteikuma iesniedzējam bija jāsaskaras vai ar kādām tam var nākties saskarties, būtu uzskatāmas par vajāšanu vai būtisku kaitējumu;
- d) vai pieteikuma iesniedzēja darbības kopš izcelsmes valsts pamešanas bijušas saistītas tikai vai galvenokārt ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanai nepieciešamo nosacījumu radīšanu, lai novērtētu, vai minēto darbību dēļ pieteikuma iesniedzējam būs jāsaskaras ar vajāšanu vai būtisku kaitējumu, ja tas atgrieztos minētajā valstī;
- e) vai būtu pamatoti sagaidāms, ka pieteikuma iesniedzējs pieņemtu citas valsts aizsardzību, kurā viņš varētu pieprasīt pilsonību.”

- 11 Šīs pašas direktīvas 5. panta 1. punktā ir noteikts:

“Pamatotas bailes no vajāšanas vai reāls risks ciest būtisku kaitējumu var pamatoties uz notikumiem, kas notikuši, kopš pieteikuma iesniedzējs atstājis izcelsmes valsti.”

- 12 Direktīvas 2011/95 7. panta “Aizsardzības dalībnieki” 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Aizsardzību pret vajāšanu vai būtisku kaitējumu var nodrošināt vienīgi:

- a) valsts vai
- b) partijas vai organizācijas, tostarp starptautiskas organizācijas, kas kontrolē valsti vai būtisku valsts teritorijas daļu,

ja tās vēlas un spēj nodrošināt aizsardzību saskaņā ar 2. punktu.

2. Aizsardzībai pret vajāšanu vai būtisku kaitējumu jābūt efektīvai un neierobežotai laikā. Šādu aizsardzību parasti nodrošina, 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem dalībniekiem veicot pamatotus pasākumus, lai novērstu vajāšanu vai būtiska kaitējuma nodarīšanu *inter alia* uzturot efektīvu tiesību sistēmu, lai atklātu, apsūdzētu un sodītu par darbībām, kas veido vajāšanu vai būtisku kaitējumu, kā arī nodrošinot pieteikuma iesniedzējam pieeju šādai aizsardzībai.”

13 Šīs direktīvas 9. un 10. pantā, kas ir iekļauti tās III nodaļā “Kvalificēšana par bēgli” ir noteikts, kādi elementi ir jāņem vērā, lai novērtētu, vai pieteicējs ir vai varētu būt bijis vajāts.

14 Minētās direktīvas 12. pants, kas arī ir ietverts šajā III nodaļā, ir nosaukts “Izslēgšana”, un tajā ir noteikts:

“1. Trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku izslēdz no to personu loka, kas atzīti par bēgļiem, ja:

a) uz viņu attiecas Ženēvas konvencijas 1. panta D punkta darbības joma, kas attiecas uz aizsardzību vai palīdzību, ko sniedz Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūras vai aģentūras, izņemot Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos. Ja šāda aizsardzība vai palīdzība jebkādu iemeslu dēļ izbeigta, līdz galam nenokārtojot šādu personu stāvokli saskaņā ar attiecīgajām Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas rezolūcijām, minētās personas paša šā fakta dēļ ir tiesīgas gūt labumu no šīs direktīvas;

[..].”

15 Šīs pašas direktīvas 15. pants ir ietverts tās V nodaļā “Kvalificēšana par personu, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību”. Tas ir formulēts šādi:

“Būtisku kaitējumu veido:

a) nāves sods vai tā izpilde; vai

b) pieteikuma iesniedzēja spīdzināšana vai necilvēcīga pazemojoša izturēšanās pret viņu, vai necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana izcelsmes valstī; vai

c) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.”

16 Direktīvas 2011/95 17. pantā, kas arī ir ietverts šajā V nodaļā, ir noteiktas situācijas, kurās ir izslēgta alternatīvā aizsardzība.

17 Šīs regulas 21. panta “Aizsardzība pret izraidīšanu” 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis ievēro neizraidīšanas principu saskaņā ar to starptautiskajām saistībām.”

18 Minētās direktīvas IX nodaļā “Nobeiguma noteikumi” ietilpst tās 38.–42. pants. Tās 39. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Dalībvalstīs vēlākais, līdz 2013. gada 21. decembris stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1., 2., 4., 7., 8., 9., 10., 11., 16., 19., 20., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34. un 35. panta prasības. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.”

19 Saskaņā ar šīs pašas direktīvas 40. pantu:

“Dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, [Padomes] Direktīvu 2004/83/EK [(2004. gada 29. aprīlis) par minimālajiem standartiem un statusu, lai trešo valstu pilsoņus vai bezvalstniekus atzītu par bēgļiem vai personām, kam kādā citā veidā vajadzīga starptautiska aizsardzība, un par sniegtās aizsardzības apjomu (OV 2004, L 304, 12. lpp.)] atceļ no 2013. gada 21. decembra [..].”

Dalībvalstīs, kurām šī direktīva ir saistoša, atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu [..].”

20 Direktīvas 2011/95 41. pantā noteikts:

“Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Direktīvas 1., 2., 4., 7., 8., 9., 10., 11., 16., 19., 20., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34. un 35. pantu piemēro no 2013. gada 22. decembra.”

21 Direktīvas 2011/95 12. un 15. panta formulējums atbilst Direktīvas 2004/83 12. un 15. panta formulējumam.

Direktīva 2013/32

22 Direktīva 2013/32 ir pieņemta, pamatojoties uz LESD 78. panta 2. punkta d) apakšpunktu, kurā ir paredzēts ieviest kopējas procedūras vienotai patvēruma vai alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai.

23 Šīs direktīvas 4., 13., 16., 18. un 22. apsvērumā ir noteikts:

“(4) [...] kopējā Eiropas patvēruma sistēmā īsā laikā būtu jāietver kopēji standarti taisnīgām un efektīvām patvēruma piešķiršanas procedūrām dalībvalstīs un ilgtermiņā – Savienības noteikumi kopējas patvēruma procedūras izveidei Savienībā.

[..]

(13) Starptautiskās aizsardzības piešķiršanas un atņemšanas noteikumu tuvināšanai būtu jāpalīdz ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizēju plūsmu starp dalībvalstīm, ja šādu plūsmu izraisītu tiesisko regulējumu atšķirības, un radīt vienlīdzīgus nosacījumus Direktīvas [2011/95] piemērošanai dalībvalstīs.

[..]

(16) Ir būtiski, ka attiecībā uz visiem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem lēmumus pieņem, pamatojoties uz faktiem, un ka pirmajā instancē tos pieņem iestādes, kuru darbiniekiem ir piemērotas zināšanas vai sniegta vajadzīgā apmācība starptautiskās aizsardzības jomā.

[..]

(18) Tas ir gan dalībvalstu, gan starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju interesēs, lai lēmumi par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem tiktu pieņemti cik drīz vien iespējams, neskarot pieteikumu atbilstīgu un pilnīgu izskatīšanu.

[..]

(22) Tas ir arī dalībvalstu un pieteikuma iesniedzēju interesēs nodrošināt, ka vajadzība pēc starptautiskās aizsardzības tiek pareizi konstatēta jau pirmajā instancē. Šajā nolūkā pieteikuma iesniedzējiem pirmajā instancē būtu jānodrošina bezmaksas juridiskā un procesuālā informācija, ņemot vērā viņu īpašos apstākļus. Šādas informācijas sniegšana *inter alia* ļautu pieteikuma iesniedzējiem labāk izprast procedūru un tādējādi palīdzētu viņiem ievērot attiecīgos pienākumus. [...]”

24 Atbilstoši Direktīvas 2013/32 1. pantam:

“Šīs direktīvas mērķis ir noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai saskaņā ar Direktīvu[2011/95].”

25 Direktīvas 2013/32 2. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā:

[..]

f) “atbildīgā iestāde” ir jebkura ar tieslietām saistīta vai administratīva struktūra dalībvalstī, kas atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu un kas ir kompetenta, lai šādos gadījumos pieņemtu lēmumus pirmajā instancē;

[..].”

26 Saskaņā ar Direktīvas 2013/32 4. pantu:

“1. Dalībvalstis visās procedūrās norāda atbildīgo iestādi, kas būs atbildīga par pieteikumu atbilstīgu izvērtēšanu saskaņā ar šo direktīvu. Dalībvalstis nodrošina, ka šādai iestādei tiek piešķirti atbilstoši līdzekļi, tostarp pietiekami kompetenti darbinieki, lai pildītu tās uzdevumus saskaņā ar šo direktīvu.

[..]

3. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. punktā minētās atbildīgās iestādes darbinieki būtu pienācīgi apmācīti. [..] Personas, kuras saskaņā ar šo direktīvu intervē pieteikuma iesniedzējus, vispārīgi pārzina arī problēmas, kas varētu negatīvi ietekmēt pieteikuma iesniedzēju spēju sniegt interviju – piemēram, pazīmes, ka pieteikuma iesniedzējs agrāk varētu būt bijis pakļauts spīdzināšanai.

[..].”

27 Šīs direktīvas 10. panta 2. punktā ir noteikts:

“Izskatot starptautiskās aizsardzības pieteikumus, atbildīgā iestāde vispirms nosaka, vai pieteikuma iesniedzēji ir kvalificējami kā bēgļi, un, ja nē, tad nosaka, vai pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi saņemt alternatīvo aizsardzību.”

28 Saskaņā ar minētās direktīvas 12. pantu:

“1. Ņemot vērā procedūras, kas paredzētas III nodaļā, dalībvalstis nodrošina, ka visiem pieteikuma iesniedzējiem tiek sniegtas šādas garantijas:

a) viņus informē valodā, ko viņi saprot vai ko ir pamats uzskatīt par viņiem saprotamu, par procedūru, kas jāievēro, un par viņu tiesībām un pienākumiem procedūras laikā, un iespējamām sekām, ja tie nepilda savus pienākumus un nesadarbojas ar iestādēm. Viņus informē par termiņiem, par viņu rīcībā esošajiem līdzekļiem, lai pildītu pienākumu iesniegt faktus, kas minēti Direktīvas [2011/95] 4. pantā, kā arī par pieteikuma skaidras vai netiešas atsaukšanas sekām. Minēto informāciju sniedz savlaicīgi, lai nodrošinātu, ka viņi spēj izmantot tiesības, kas garantētas šajā direktīvā, un izpildīt pienākumus, kas izklāstīti 13. pantā;

b) iesniedzot savu lietu kompetentajām iestādēm, viņi saņem tulka pakalpojumus, kad vien tas nepieciešams. Dalībvalstis uzskata par vajadzīgu sniegt minētos pakalpojumus vismaz tādā gadījumā, ja pieteikuma iesniedzēju paredzēts intervēt, kā tas minēts 14. līdz 17. pantā un 34. pantā, un atbilstīga saziņa nevar tikt nodrošināta bez šādiem pakalpojumiem. [..]

[..]”

29 Šīs pašas direktīvas 13. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis pieteikuma iesniedzējiem uzliek par pienākumu sadarboties ar kompetentajām iestādēm, lai tās varētu noskaidrot viņu identitāti un citus elementus, kas minēti Direktīvas [2011/95] 4. panta 2. punktā. [..]”

30 Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu tikai tad, ja:

[..]

b) valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par pieteikuma iesniedzēja pirmo patvēruma valsti saskaņā ar 35. pantu;

c) valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par pieteikuma iesniedzējam drošu trešo valsti saskaņā ar 38. pantu;

[..].”

31 Atbilstoši šīs direktīvas 34. panta 1. punkta pirmajai daļai:

“Pirms atbildīgā iestāde pieņem lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību, dalībvalstis ļauj pieteikuma iesniedzējiem paust savus uzskatus par 33. pantā minēto pamatojumu piemērošanu viņu konkrētajiem apstākļiem. Šim nolūkam dalībvalstis veic personisku interviju par pieteikuma pieņemamību. [..]”

32 Minētās direktīvas 35. pantā ir noteikts:

“Valsts var tikt uzskatīta par pirmo patvēruma valsti konkrētam pieteikuma iesniedzējam, ja:

a) viņš minētajā valstī ir ticis atzīts par bēgli un viņš joprojām var gūt labumu no minētās aizsardzības; vai

b) viņš bauda citādu pietiekamu aizsardzību minētajā valstī, tostarp priekšrocības no neizraidīšanas principa,

ar noteikumu, ka viņš tiks atpakaļuzņemts minētajā valstī.

Piemērojot pirmās patvēruma valsts koncepciju konkrētiem pieteikuma iesniedzēja apstākļiem, dalībvalstis var ņemt vērā 38. panta 1. punktu. Pieteikuma iesniedzējam ļauj apstrīdēt pirmās patvēruma valsts koncepcijas piemērošanu viņa konkrētajiem apstākļiem.”

33 Saskaņā ar šīs pašas direktīvas 36. panta 1. punktu:

“Trešā valsts, kas norādīta kā droša izcelsmes valsts saskaņā ar šo direktīvu, var pēc individuālas pieteikuma izskatīšanas tikt uzskatīta par drošu izcelsmes valsti konkrētajam pieteikuma iesniedzējam tikai tad, ja:

- a) viņam ir minētās valsts valstspiederība; vai
- b) viņš ir bezvalstnieks un pirms tam bija pastāvīgi dzīvojis minētajā valstī;

un viņš nav iesniedzis nekādu nopietnu pamatojumu, lai uzskatītu, ka valsts nav droša izcelsmes valsts viņa konkrētajos apstākļos un saistībā ar viņa kvalificēšanu kā bēgli vai kā personu, kurai ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību saskaņā ar Direktīvu [2011/95].”

34 Direktīvas 2013/32 38. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis var piemērot drošas trešās valsts koncepciju tikai tad, ja kompetentās iestādes ir pārliecinātas, ka personai, kas lūdz starptautisko aizsardzību, attiecīgajā trešā valstī piemēros šādus principus:

- a) dzīvība un brīvība netiek pakļauta briesmām, pamatojoties uz rasi, reliģiju, tautību, piederību konkrētai sociālajai grupai vai politisko uzskatu dēļ;
- b) nepastāv smaga [būtiska] kaitējuma risks, kā definēts Direktīvā [2011/95];
- c) tiek ievērots neizraidīšanas princips saskaņā ar Ženēvas konvenciju;
- d) tiek ievērots aizliegums viņu pārvietot, pārkāpjot tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai un cietsirdīgai, necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei, kā noteikts starptautiskajos tiesību aktos; un
- e) pastāv iespēja pieprasīt bēgļa statusu un, ja viņš tiek atzīts par bēgli, saņemt aizsardzību saskaņā ar Ženēvas konvenciju.

2. Drošas trešās valsts koncepcijas piemērošanā ievēro noteikumus, kas noteikti valsts tiesību aktos, tostarp:

- a) noteikumus, kas pieprasa saistību starp pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo trešo valsti, uz kā pamata minētajai personai pamatoti doties uz minēto valsti;

[..].”

35 Direktīvas 2013/32 46. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir tiesības uz efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību tiesā saistībā ar:

- a) pieņemto lēmumu par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp lēmumu:
  - i) uzskatīt pieteikumu par nepamatotu attiecībā uz bēgļa un/vai alternatīvās aizsardzības statusu;
  - ii) uzskatīt pieteikumu par nepieņemamu saskaņā ar 33. panta 2. punktu;

[..]

3. Lai izpildītu 1. punkta prasības, dalībvalstis nodrošina, ka ar efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību ir nodrošināta faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95], vismaz attiecībā uz pārsūdzības procedūrām pirmās instances tiesā.

[..]”

36 Direktīvas 2013/32 51. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. līdz 30. panta, 31. panta 1., 2. un 6. līdz 9. punkta, 32. līdz 46. panta, 49. un 50. panta un I pielikuma prasības vēlākais līdz 2015. gada 20. jūlijam. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto pasākumu tekstu.”

37 Saskaņā ar šīs direktīvas 52. panta pirmo daļu:

“Dalībvalstis piemēro normatīvos un administratīvos aktus, kas minēti 51. panta 1. punktā, starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas iesniegti, un procedūrām par starptautiskās aizsardzības atņemšanu, kas uzsāktas pēc 2015. gada 20. jūlija vai agrākā datumā. Pieteikumus, kas iesniegti pirms 2015. gada 20. jūlija, un procedūras par bēgļa statusa atņemšanu, kas uzsāktas pirms minētā datuma, reglamentē normatīvie un administratīvie akti, kas pieņemti saskaņā ar [Padomes] Direktīvu 2005/85/EK [(2005. gada 1. decembris) par minimālajiem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu (OV 2005, L 326, 13. lpp.)].”

38 Direktīvas 2013/32 53. panta pirmajā daļā ir noteikts:

“Direktīvu [2005/85] tām dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, atceļ no 2015. gada 21. jūlija [..].”

39 Direktīvas 2013/32 54. panta pirmajā daļā ir paredzēts:

“Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.”

40 Tā kā minētajā 54. pantā norādītā publicēšana notika 2013. gada 29. jūnijā, Direktīva 2013/32 stājas spēkā 2013. gada 19. jūlijā.

41 Direktīvas 2013/32 33., 35. un 38. pants, kā arī 46. panta 1. punkts atbilst attiecīgi Direktīvas 2005/85 25., 26. un 27. pantam, kā arī 39. panta 1. punktam. Savukārt Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punktā, 34. pantā un 46. panta 3. punktā ir paredzēti noteikumi, kas nav ietverti Direktīvā 2005/85.

Bulgārijas tiesības

42 Bulgārijā starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu regulē *Zakon za ubezhishteto i bezhantsite* (Likums par patvērumu un bēgļiem, turpmāk tekstā – “ZUB”). Lai transponētu Bulgārijas tiesībās Direktīvas 2011/95 un 2013/32, ZUB tika grozīts ar likumiem, kas stājas spēkā attiecīgi 2015. gada oktobrī un decembrī.

43 ZUB 8. un 9. pantā būtībā ir pārņemti Direktīvas 2011/95 9., 10. un 15. pantā paredzētie kritēriji.

44 *ZUB* 12. panta 1. punktā ir noteikts:

“Bēgļa statuss netiek piešķirts ārvalstniekam:

[..]

4. kurš gūst labumu no Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūru vai iestāžu, izņemot Apvienoto Nāciju Augstākā Komisāra pārvaldi bēgļu jautājumos, aizsardzības vai palīdzības; ja šī aizsardzība vai palīdzība nav pārtraukta un ja minētās personas stāvoklis nav galīgi nokārtots saskaņā ar attiecīgajām Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām, šī persona var ar pilnām tiesībām gūt labumu no [Ženēvas] konvencijas režīma;

[..].”

45 *ZUB* redakcijā pirms Direktīvu 2011/95 un 2013/32 transponēšanas Bulgārijas tiesībās 12. panta 1. punktā bija noteikts:

“Bēgļa statuss netiek piešķirts ārvalstniekam:

[..]

4. kurš gūst labumu no Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūru vai iestāžu, izņemot Apvienoto Nāciju Augstākā Komisāra pārvaldi bēgļu jautājumos, aizsardzības vai palīdzības; un šī aizsardzība vai palīdzība nav pārtraukta un ja minētās personas stāvoklis nav nokārtots saskaņā ar attiecīgajām Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām,

[..].”

46 *ZUB* 13. panta 2. punktā ir paredzēts:

“Procedūra starptautiskās aizsardzības piešķiršanai netiek sākta vai tiek izbeigta, ja ārvalstnieks:

[..]

2. ir saņēmis kādas trešās valsts piešķirtu bēgļa statusu vai kādu citu faktisku aizsardzību, kura ietver neizraidīšanas principa ievērošanu un kuru viņš vēl faktiski saņem, ja šī valsts viņu uzņems atpakaļ;

3. nāk no kādas drošas trešās valsts, ja šī valsts viņu uzņems atpakaļ.”

47 *ZUB* redakcijā pirms Direktīvu 2011/95 un 2013/32 transponēšanas Bulgārijas tiesībās 13. panta 2. punktā bija noteikts:

“Bēgļa statusa vai humanitārā statusa piešķiršanas procedūra netiek sākta vai tā tiek apturēta, ja bēglim ir:

[..]

2. piešķirts bēgļa statuss kādā drošā trešajā valstī, ja šī valsts viņu uzņems atpakaļ.”

48 *ZUB* 75. panta 2. punktā ir noteikts:

“[..] Izskatot starptautiskās aizsardzības pieteikumu tiek novērtēti visi fakti [..], kas attiecas uz pieteicēja personisko situāciju [..].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 49 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka *S. Alheto*, dzimusi 1972. gada 29. novembrī Gazā, ir Palestīniešu pašpārvaldes izdota pase un viņa ir reģistrēta *UNRWA*.
- 50 2014. gada 15. jūlijā *S. Alheto* atstāja Gazas joslu pa pazemes tuneļiem, kas savieno šo teritoriju ar Ēģipti. No šīs valsts viņa kuģi devās uz Jordāniju.
- 51 2014. gada 7. augustā Bulgārijas Republikas konsulārais dienests Jordānijā izsniedza *S. Alheto* tūrisma vīzu ceļojumam uz Bulgāriju, kuras derīguma termiņš beidzās 2014. gada 1. septembrī.
- 52 2014. gada 10. augustā *S. Alheto* ieradās Bulgārijā ar reisu Ammāna-Varna. 2014. gada 28. augustā minētās vīzas derīguma termiņš tika pagarināts līdz 2014. gada 17. novembrim.
- 53 2014. gada 11. novembrī *S. Alheto* iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu *DAB* un atkārtoja to 2014. gada 25. novembrī. Šī pieteikuma pamatojumam viņa apgalvoja, ka atgriešanās Gazas joslā radītu nopietnu viņas dzīvības apdraudējumu, jo tur viņai pastāv risks tikt spīdzinātai un vajātai.
- 54 Šis apdraudējums esot saistīts ar to, ka viņa veic sabiedrisko darbību ar mērķi informēt sievietes par viņu tiesībām un ka *Hamas*, Gazas joslu kontrolējošā organizācija, neatzīst šo darbību.
- 55 Turklāt, ņemot vērā, ka pastāv bruņoti konflikti starp *Hamas* un Izraēlu, Gazas joslā pastāvot plaši izplatīta vardarbība.
- 56 No 2014. gada decembra līdz 2015. gada martam *DAB* veica vairākas personiskas intervijas ar *S. Alheto*.
- 57 2015. gada 12. maijā *DAB* direktora vietnieks noraidīja *S. Alheto* iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu, pamatojoties uz *ZUB* 75. pantu, skatītu kopā ar tā 8. un 9. pantu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), jo *S. Alheto* apgalvojumi neesot ticami.
- 58 *DAB* direktora vietnieks it īpaši paskaidroja, ka, ja būtu pamats šaubīties par pamattiesību ievērošanu Gazas joslā, tikai tas apstākļi, ka *S. Alheto* ir sieviete, kas nodarbojas ar citu Gazas joslā dzīvojošu sieviešu informēšanu par viņu tiesībām, nav pietiekams, lai konstatētu, ka pastāv faktiskais vajāšanas risks *ZUB* 8. panta izpratnē vai būtiska kaitējuma risks tā 9. panta izpratnē. Šajā ziņā 2014. gadā sniegts starptautisks ziņojums parāda, ka Gazas joslā sievietes policistes piedalās tādās nozīmīgās aktivitātēs kā, piemēram, cīņa pret narkotikām, kriminālvajāšana un pārvietošanās brīvības uzraudzība. Šādos apstākļos nav iedomājams, ka *S. Alheto* darbība radītu viņai smagus un individuālus draudus.
- 59 *DAB* direktora vietnieks ir piebildis, ka *S. Alheto* arī nebija spiesta lūgt starptautisko aizsardzību bruņota konflikta izraisītas plaši izplatītās vardarbības dēļ.
- 60 *S. Alheto* ir cēlusi prasību *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa, Bulgārija), lai atceltu apstrīdēto lēmumu. Viņa ir paskaidrojusi, ka noteikti individuālajās intervijās norādītie elementi netika pārbaudīti, pārkāpjot *ZUB* 75. pantu, un ka pārbaudītie elementi savukārt tika kļūdaini novērtēti, pārkāpjot *ZUB* 8. un 9. pantu.
- 61 Šī tiesa uzskata, ka *DAB* principā bija jāpārbauda *S. Alheto* iesniegtais starptautiskās aizsardzības pieteikums, pamatojoties uz *ZUB* 12. panta 1. punkta 4. apakšpunktu, nevis tā 8. un 9. pantu. Tādējādi apstrīdētais lēmums neatbilst ne *ZUB*, ne atbilstošajām Direktīvas 2011/95 normām, it īpaši tās 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam.
- 62 Tomēr minētā tiesa norāda, ka *ZUB* 12. panta 1. punkta 4. apakšpunktā nav pareizi transponēts Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kas padarot pamatlietā aplūkoto starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu sarežģītu.

- 63 Turklāt, ievērojot pienākumu nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un it īpaši prasību veikt pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, kas noteikta Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā, esot jānosaka Savienības likumdevēja paredzētās tiesas kompetences apjoms, ņemot vērā it īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 18., 19. un 47. pantu. Svarīgi esot zināt it īpaši, vai, izdarot šādu pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, tiesa savā izvērtējumā var iekļaut elementus, tostarp nepieņemamības iemeslus, kurus nevarēja ņemt vērā, pieņemot lēmumu, ar ko tika noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums.
- 64 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa it īpaši vēlas uzzināt, vai tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, *UNRWA* reģistrēta persona, kas ir izbēgusi no Gazas joslas un uzturējusies Jordānijā pirms ieceļošanas Savienībā, ir jāuzskata par pietiekami aizsargātu Jordānijā, tāpēc tās starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas iesniegts Savienībā, ir jāatzīst par nepieņemamu.
- 65 Visbeidzot, rodoties jautājums, vai pēc tāda lēmuma atcelšanas, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, tiesa pati var pieņemt vai tai ir jāpieņem lēmums par šo pieteikumu.
- 66 Šādos apstākļos *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai no Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta, lasot to kopā ar Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 78. panta 2. punkta a) apakšpunktu, izriet, ka:
- a) saskaņā ar to ir pieļaujams, ka Palestīnas izcelsmes bezvalstnieka, kas ir reģistrēts kā bēglis [*UNRWA*] un kas pirms pieteikuma iesniegšanas ir dzīvojis tās darbības teritorijā (Gazas joslā), starptautiskās aizsardzības pieteikums tiek izskatīts kā pieteikums saskaņā ar [Ženēvas konvencijas] 1. panta A punktu, nevis kā starptautiskās aizsardzības pieteikums saskaņā ar šīs konvencijas 1. panta D punkta otro teikumu, ja ir izpildīts nosacījums, ka pieteikuma izskatīšanas kompetence ir tikusi pārņemta citu iemeslu dēļ, nevis līdzjutības vai humānu iemeslu dēļ, un pieteikuma izskatīšana ir reglamentēta Direktīvā 2011/95;
  - b) saskaņā ar to ir pieļaujams, ka šāds pieteikums var netikt izskatīts atbilstoši Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā izvirzītajiem nosacījumiem un attiecīgi var netikt piemērota Tiesas sniegtā šīs tiesību normas interpretācija?
- 2) Vai Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts, lasot to kopā ar šīs pašas direktīvas 5. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais *ZUB* 12. panta 1. punkta 4. apakšpunkts, kura pašreiz spēkā esošajā redakcijā nav *expressis verbis* ietverta klauzula par Palestīnas bēgļu *ipso facto* aizsardzību, kā arī nav paredzēts nosacījums, ka palīdzība jebkādu iemeslu dēļ ir izbeigta un tādējādi – ka Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir pietiekami precīzs un beznosacījuma, un tādēļ tam ir tieša iedarbība, kas nozīmē, ka to var piemērot arī, ja persona, kas lūdz starptautisko aizsardzību, uz to tieši nav atsaukusies, ja pieteikums pats par sevi ir jāuzskata kā pieteikums saskaņā ar Ženēvas konvencijas par bēgļa statusu 1. panta D punkta otro teikumu?
- 3) Vai no Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta, lasot to kopā ar Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu, izriet, ka atbilstoši tam pārsūdzības procedūrā tiesā par saskaņā ar Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punktu pieņemtu lēmumu par atteikumu piešķirt starptautisko aizsardzību un ņemot vērā pamatlietas apstākļus, ir pieļaujama situācija, ka pirmās instances tiesa starptautiskās aizsardzības pieteikumu uzskata par pieteikumu saskaņā ar Ženēvas konvencijas par bēgļa statusu 1. panta D punkta otro teikumu un to vērtē saskaņā ar Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ja Palestīnas izcelsmes bezvalstnieks, kas ir reģistrēts kā bēglis *UNRWA* un kas pirms pieteikuma iesniegšanas ir dzīvojis tās darbības teritorijā (Gazas joslā), ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, un lēmumā par atteikumu piešķirt starptautisko aizsardzību šis pieteikums nav ticis pārbaudīts, ņemot vērā minētās tiesību normas?

- 4) Vai no Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta tiesību normām attiecībā uz tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību kopsakarā ar prasību par “[..] faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi”, interpretējot tās kopā ar šīs direktīvas 33. un 34. pantu, kā arī 35. panta otro daļu un Direktīvas 2011/95 21. panta 1. punktu apvienojumā ar [Hartas] 18., 19. un 47. pantu, izriet, ka atbilstoši tām pārsūdzības procedūrā tiesā par saskaņā ar Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punktu pieņemtu lēmumu par atteikumu piešķirt starptautisko aizsardzību ir pieļaujams, ka:
- a) pirmās instances tiesa lemj par starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību un par bezvalstnieka izraidīšanu uz valsti, kurā viņš dzīvoja pirms starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas, tikai pēc tam, kad tā atbildīgajai iestādei ir noteikusi pienākumu iesniegt šajā ziņā nepieciešamos pierādījumus un ir sniegusi personai iespēju paust viedokli par pieteikuma pieņemamību; vai
  - b) pirmās instances tiesa būtiska procesuāla pārkāpuma dēļ lēmumu atceļ un nosaka attiecīgajai iestādei pienākumu, ņemot vērā norādījumus par likuma interpretāciju un piemērojamību, lemt par starptautiskās aizsardzības pieteikumu no jauna, veicot arī Direktīvas 2013/32 34. pantā paredzēto interviju par pieņemamību un izlemjot jautājumu, vai ir iespējams bezvalstnieku atgriezt valstī, kur viņš dzīvoja pirms starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas;
  - c) pirmās instances tiesa novērtē drošību valstī, kurā persona dzīvoja tiesas sēdes brīdī vai, ja būtiski ir mainījusies situācija, uz kuru ir jābalstās lēmumā par labu personai, sprieduma pasludināšanas brīdī?
- 5) Vai *UNRWA* piešķirtā palīdzība ir citāda pietiekama aizsardzība Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas b) punkta izpratnē attiecīgajā valstī aģentūras darbības teritorijā, ja šī valsts aģentūras atbalstītajām personām piemēro neizraidīšanas principu Ženēvas konvencijas izpratnē?
- 6) Vai no Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta, lasot to kopā ar [Hartas] 47. pantu, izriet, ka atbilstoši tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību kopsakarā ar tiesību normu, atbilstoši kurai “attiecīgā gadījumā [tiek nodrošināta] pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]”, pirmās instances tiesai pārsūdzības procedūrā par lēmumu, ar kuru starptautiskās aizsardzības pieteikums ir ticis izskatīts pēc būtības un starptautiskā aizsardzība ir tikusi atteikta, ir pienākums pasludināt spriedumu:
- a) kuram piemīt *res judicata* spēks ne tikai saistībā ar jautājumu par šīs noraidīšanas likumību, bet arī attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības nepieciešamību atbilstoši Direktīvai 2011/95 arī tad, ja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesībām starptautiskā aizsardzība var tikt piešķirta tikai ar administratīvas iestādes lēmumu;
  - b) par starptautiskās aizsardzības piešķiršanas nepieciešamību, atbilstīgi izvērtējot starptautiskās aizsardzības pieteikumu, neņemot vērā atbildīgās iestādes pieļautos procesuālos pārkāpumus pieteikuma izskatīšanā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- ⁶⁷ Tā kā to Direktīvas 2013/32 normu piemērojamība laikā, uz kurām attiecas trešais līdz sestais jautājums, nav skaidra un par to ir bijis strīds Tiesā, vispirms ir jāprecizē šis jautājums.
- ⁶⁸ Ir skaidrs, ka ar šo direktīvu no 2015. gada 21. jūlija jeb pēc pamatlietā aplūkotā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas ir aizstāta Direktīva 2005/85.
- ⁶⁹ Šādos apstākļos jānorāda, pirmkārt, ka Direktīvas 2013/32 52. panta pirmās daļas otrajā teikumā ir noteikts, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumus, kas ir iesniegti pirms 2015. gada 20. jūlija, regulē atbilstoši Direktīvai 2005/85 pieņemtas valsts tiesību normas.

- 70 Otrkārt, Direktīvas 2013/32 52. panta pirmās daļas pirmajā teikumā ir atļauts pirms 2015. gada 20. jūlija iesniegtajiem pieteikumiem piemērot valsts tiesību normas, ar kurām ir īstenoti ar šo direktīvu ieviestie noteikumi. Atbilstoši šim teikumam dalībvalstis piemēro minētās tiesību normas “starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas iesniegti [...] pēc 2015. gada 20. jūlija vai agrākā datumā”.
- 71 No Direktīvas 2013/32 sagatavošanas darbiem izriet, it īpaši salīdzinot Padomes nostāju (ES) Nr. 7/2013 pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai, kas pieņemta 2013. gada 6. jūnijā (OV 2013, C 179 E, 27. lpp.), ar Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem starptautiskās aizsardzības statusu (COM(2009) 554, galīgā redakcija), ka vārdi “vai agrākā datumā” ir pievienoti likumdošanas procesa gaitā.
- 72 Līdz ar to, neraugoties uz spriedzi starp Direktīvas 2013/32 52. panta pirmās daļas pirmo un otro teikumu, no minētajiem sagatavošanas darbiem izriet, ka Savienības likumdevējs ir vēlējis atļaut dalībvalstīm, kas to vēlas, savas tiesību normas, ar kurām tiek īstenota šī direktīva, tūlīt piemērot starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas ir iesniegti pirms 2015. gada 20. jūlija.
- 73 Tomēr, lai gan Direktīvas 2013/32 52. panta pirmajā daļā dalībvalstīm ir atļauts piemērot minētās tiesību normas starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas ir iesniegti pirms 2015. gada 20. jūlija, tas nav obligāti. Tā kā šajā tiesību normā, izmantojot formulējumu, “kas uzsāktas pēc 2015. gada 20. jūlija vai agrākā datumā”, ir piedāvātas dažādas piemērošanas laikā iespējas, lai, īstenojot Savienības tiesību aktus, tiktu ievēroti tiesiskās noteiktības un indivīdu vienlīdzības likuma priekšā principi un lai tādējādi starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēji būtu aizsargāti pret patvaļīgiem lēmumiem un tiem būtu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību saistībā ar procedūrām, ar kurām piešķir vai atņem starptautiskās aizsardzības statusu, visām dalībvalstīm, kurām ir saistoša šī direktīva, it īpaši attiecībā uz noteikuma par pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi piemērošanu laikā, ir svarīgi visus starptautiskās aizsardzības pieteikumus, kas ir iesniegti vienā laikposmā tās teritorijā, izskatīt paredzami un vienoti.
- 74 Atbildot uz lūgumu sniegt paskaidrojumus šajā sakarā, iesniedzējtiesa ir uzsvērusi, ka prasība veikt pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, kas ir paredzēta Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā un kas atbilstoši šīs direktīvas 51. panta 1. punktam bija jāievieš vēlākais līdz 2015. gada 20. jūlijam, Bulgārijā pastāv kopš 2007. gada 1. marta, kaut arī Bulgārijas likumdevējs neesot uzskatījis par vajadzīgu, transponējot minēto direktīvu, pieņemt minētā 46. panta 3. punkta īstenošanas pasākumus.
- 75 Šajā ziņā minētā tiesa ir norādījusi vairākas valsts tiesību normas administratīvās pārsūdzības jomā un ir sniegusi informāciju par šo tiesību normu piemērojamību, kuru pareizība Tiesai nav jāpārbauda.
- 76 Ievērojot šos atbildes elementus, šķiet, ka trešajam, ceturtajam un sestajam jautājumam, kuri attiecas uz Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta interpretāciju, ir nozīme pamatlietas izspriešanā.
- 77 Par direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošām var uzskatīt ne tikai valsts tiesību normas, kuru mērķis tieši ir šīs direktīvas transponēšana, bet – sākot no minētās direktīvas spēkā stāšanās dienas – arī iepriekš pieņemtos valsts tiesību aktus, kuri var nodrošināt tās transponēšanu valsts iekšējās tiesībās (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 7. septembris, *Cordero Alonso*, C-81/05, EU:C:2006:529, 29. punkts, kā arī 2009. gada 23. aprīlis, *VTB-VAB* un *Galatea*, C-261/07 un C-299/07, EU:C:2009:244, 35. punkts).
- 78 Šajā gadījumā, lai gan likums, ar kuru Bulgārijas tiesībās ir transponēta Direktīva 2013/32, ir stājies spēkā tikai 2015. gada decembrī jeb pēc tam, kad *S. Alheto* iesniedza starptautiskās aizsardzības Savienībā pieteikumu un tika pieņemts apstrīdētais lēmums, tomēr no iesniedzējtiesas atbildes uz

lūgumu sniegt paskaidrojumus izriet, ka Bulgārijas tiesībās kopš 2007. gada ir ietvertas tiesību normas, kurās ir paredzēta prasība veikt pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi un kuras ir piemērojamas starptautiskās aizsardzības pieteikumiem.

- 79 No šīs pašas atbildes izriet, ka, pēc iesniedzējtiesas domām, valsts iestādes uzskatīja, ka ar šīm tiesību normām var tikt nodrošināta Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta transponēšana valsts tiesībās.
- 80 Šādos apstākļos un tā kā Direktīva 2013/32 jau bija spēkā pamatlietā aplūkotā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas un apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī, šīs direktīvas 46. panta 3. punkta interpretācija, ko vēlas iesniedzējtiesa sakarā ar trešo, ceturto un sesto jautājumu, ir jāuzskata par tai vajadzīgu, lai ļautu tai pieņemt lēmumu pamatlietā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 23. aprīlis, *VTB-VAB un Galatea*, C-261/07 un C-299/07, EU:C:2009:244, 37. un 40. punkts).
- 81 Runājot par piekto jautājumu, kas attiecas uz Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas b) punkta interpretāciju, kurā kopā ar šīs direktīvas 33. panta 2. punkta b) apakšpunktu dalībvalstīm ir atļauts atzīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu, ja pieteikuma iesniedzējs ir pietiekami aizsargāts trešajā valstī, no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka šīs nepieņemamības iemesls vēl nebija transponēts Bulgārijas tiesībās apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā. Taču, pamatojoties uz pieņēmumu, ka valsts tiesību norma, ar kuru tagad ir transponēts minētais nepieņemamības iemesls, tomēr *rationae temporis* ir piemērojama pamatlietā, un tā kā šī pieņēmuma pamatotību var pārbaudīt tikai iesniedzējtiesa, šī tiesa atbilstoši šaubās par to, vai tā, veicot pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, kāda ir paredzēta Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā, var novērtēt pamatlietā aplūkotā starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību, ievērojot šādu nepieņemamības iemeslu, un apstiprinošas atbildes gadījumā – kādai ir jābūt šī nepieņemamības iemesla piemērojamībai.

Par pirmo jautājumu

- 82 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts, skatīts kopā ar Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka *UNRWA* reģistrētas personas starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai ir jāpārbauda jautājums, vai šī persona saņem faktiski šīs iestādes aizsardzību vai palīdzību.
- 83 Kā izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, šis jautājums ir uzdots tādēļ, ka *DAB* direktora vietnieks apstrīdētajā lēmumā īpaši nav pārbaudījis jautājumu, vai aizsardzība vai palīdzība, ko prasītāja pamatlietā ir saņēmusi no *UNRWA* šīs organizācijas darbības teritorijā, bija pārtraukta, bet šis apstāklis, ja tas būtu ticis konstatēts, būtu pamats, lai viņa Bulgārijā saņemtu bēgļa statusu atbilstoši Ženēvas konvencijas 1. panta D punktam un Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam.
- 84 Šajā ziņā jānorāda, kā ir atgādināts šī sprieduma 6. un 7. punktā, ka *UNRWA* ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kas izveidota palestīniešu kā "Palestīnas bēgļu" aizsardzībai un palīdzībai Gazas joslā, Jordānas Rietumkrastā, Jordānijā, Libānā un Sīrijā. No minētā izriet, ka tāda persona, kāda ir prasītāja pamatlietā, kas reģistrēta *UNRWA*, ir aicināta izmantot šīs organizācijas aizsardzību un palīdzību nolūkā nodrošināt tās kā bēgļa labklājību.
- 85 Šī īpašā bēgļa statusa dēļ, kas minētajās Tuvo austrumu teritorijās ir iedibināts palestīniešiem, *UNRWA* reģistrētajām personām atbilstoši Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajam teikumam, kas atbilst Ženēvas konvencijas 1. panta D punkta pirmajai daļai, principā tiek liegts bēgļa statuss Savienībā. Lai gan tas tā ir, no Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrā teikuma, kas atbilst Ženēvas konvencijas 1. panta D punkta otrajai daļai, izriet, ka, ja starptautiskā aizsardzības pieteikuma iesniedzējs Savienībā vairs nesaņem *UNRWA* aizsardzību vai palīdzību, šādu izslēgšanu pārtrauc piemērot.

- 86 Kā Tiesa ir precizējusi, Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums ir piemērojams, ja, pamatojoties uz visu atbilstošo elementu individuālu izvērtējumu, šķiet, ka attiecīgais palestīnietis atrodas personiskā smagas nedrošības situācijā un ka *UNRWA*, kuras palīdzību ieinteresētā persona ir prasījusi, nevar nodrošināt viņam dzīves apstākļus atbilstoši misijai, kura tai uzticēta, šis palestīnietis tādējādi no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ ir spiests atstāt *UNRWA* darbības teritoriju. Šajā gadījumā minētais palestīnietis, izņemot, ja ir kāds no šīs direktīvas 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā, 12. panta 2. punktā un 12. panta 3. punktā paredzētajiem izslēgšanas pamatiem, var atsaukties *ipso facto* uz tiem, un viņam nav obligāti jāpierāda, ka viņam pamatoti ir bail no vajāšanas šīs pašas direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē, līdz brīdim, kad viņš varēs atgriezties teritorijā, kurā ir viņa pastāvīgā dzīvesvieta (spriedums, 2012. gada 19. decembris, *Abed El Kareem El Kott* u.c., C-364/11, EU:C:2012:826, 49.–51., 58.–65., 75.–77. un 81. punkts).
- 87 No iepriekš atgādinātajiem elementiem izriet, ka Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, pirmkārt, bēgļa statusa liegšanas pamats un, otrkārt, minētā liegšanas pamata piemērošanas pārtraukšanas iemesls, un gan viens, gan otrs var būt izšķiroši, izvērtējot, vai attiecīgais palestīnietis var iegūt bēgļa statusu Savienībā. Kā būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 43.–45. punktā, šajā tiesību normā paredzētie noteikumi, kā tos ir interpretējusi Tiesa, tādējādi ir *lex specialis*. Valsts tiesību normas, ar ko ir transponēts šis režīms, ir jāpiemēro starptautiskās aizsardzības pieteikumam, ko ir iesniegusi *UNRWA* reģistrēta persona, ar nosacījumu, ka šis pieteikums iepriekš nav ticis noraidīts, pamatojoties uz citu liegšanas pamatu vai nepieņemamības iemeslu.
- 88 Šādu secinājumu apstiprina Direktīvas 2011/95 mērķis. Tā kā tā tika pieņemta, pamatojoties it īpaši uz LESD 78. panta 2. punkta a) apakšpunktu un tāad saskaņā ar šo tiesību normu ir vērsta uz to, lai ieviestu vienotu patvēruma režīmu, ir svarīgi, ka visas iestādes, kam Savienībā ir kompetence izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumus, gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs ir *UNRWA* reģistrēta persona, piemēro tiesību normas, ar ko ir transponēti šīs direktīvas 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie noteikumi.
- 89 Minētās tiesību normas ir jāpiemēro arī tad, ja – kā šajā gadījumā – starptautiskās aizsardzības pieteikums ir ietver ne tikai lūgumu piešķirt bēgļa statusu, bet arī alternatīvās aizsardzības piešķiršanas pieteikumu. Kā izriet no Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punkta, pārbaudot starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kompetentajai iestādei vispirms ir jānosaka, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumiem. Līdz ar to tas, ka Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie noteikumi nav piemērojami pieteikuma daļai, kas attiecas uz alternatīvās aizsardzības piešķiršanu, neatbrīvo kompetento iestādi no tās pienākuma vispirms piemērot tiesību normas, ar ko ir transponēti minētie noteikumi, lai pārbaudītu, vai ir jāpiešķir bēgļa statuss.
- 90 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts, skatīts kopā ar Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai, ko iesniegusi *UNRWA* reģistrēta persona, ir jāpārbauda jautājums, vai šī persona saņem faktiski aizsardzību vai palīdzību no šīs organizācijas, ar nosacījumu, ka šis pieteikums iepriekš nav noraidīts, pamatojoties uz nepieņemamības iemeslu vai citu liegšanas pamatu, kas nav minēts Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajā teikumā.

Par otro jautājumu

- 91 Ar otrā jautājuma pirmo daļu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā nav paredzēts šajā tiesību normā norādītais iemesls bēgļa statusa liegšanas pamata piemērošanas izbeigšanai vai kurā tas ir nepareizi transponēts.

- 92 Kā ir norādīts šī sprieduma 85.–87. punktā, Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir ietverts, pirmkārt, liegšanas pamats, saskaņā ar kuru ikvienam trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas saņem aizsardzību vai palīdzību, kuru sniedz Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūras vai aģentūras, izņemot Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos, tiek liegts bēgļa statuss Savienībā, un, otrkārt, iemesls šī liegšanas pamata piemērošanas izbeigšanai, saskaņā ar kuru, ja šāda aizsardzība vai palīdzība ir pārtraukta, kad šī valstspiederīgā vai bezvalstnieka stāvoklis nav galīgi nokārtots saskaņā ar attiecīgajām Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām, minētais valstspiederīgais vai bezvalstnieks var *ipso facto* atsaukties uz šo direktīvu attiecībā uz bēgļa statusa piešķiršanu Savienībā.
- 93 Kā ir norādīts šī sprieduma 21. punktā, Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta formulējums atbilst Direktīvas 2004/83 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta formulējumam.
- 94 No minētā izriet, ka Direktīvas 2004/83 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam un Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, kurā nav transponēts ne šis liegšanas pamats, ne tā piemērošanas izbeigšanas iemesls.
- 95 Šajā gadījumā *ZUB* redakcijā pirms valsts likuma, ar kuru ir transponēta Direktīva 2011/95, stāšanās spēkā, 12. panta 1. punkta 4. apakšpunktā nebija paredzēts šāds iemesls liegšanas iemesla piemērošanas izbeigšanai. *ZUB* redakcijā pēc šī likuma stāšanās spēkā 12. panta 1. punkta 4. apakšpunktā savukārt ir transponēts Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums, taču kļūdaini lietots nevis izteikums “pārtraukta”, bet – “nav pārtraukta”. Iesniedzējtiesa apgalvo, ka šādos apstākļos ir sarežģīti vai pat neiespējami interpretēt šīs valsts tiesību normas atbilstoši Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam.
- 96 Ar nosacījumu, ka iesniedzējtiesa pārbauda Bulgārijas tiesībās paredzētās iespējas interpretēt minētās valsts tiesību normas atbilstoši Direktīvas 2004/83 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam vai Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktam, jākonstatē, ka šīs pēdējās minētās tiesību normas nepieļauj šādas valsts tiesību normas, jo ar tām ir nepareizi transponētas šīs direktīvas.
- 97 Ar otrā jautājuma otro daļu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2004/83 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrajam teikumam un Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrajam teikumam ir tieša iedarbība un tas var tikt piemērots pat tad, ja starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs uz to nav tieši atsaucies.
- 98 Šajā ziņā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka visos gadījumos, kuros kādas direktīvas normas attiecībā uz to saturu šķiet beznosacījuma un pietiekami precīzas, privātpersonām ir tiesības uz tām atsaukties valsts tiesās pret valsti, ja tā nav transponējusi direktīvu noteiktajā termiņā valsts tiesībās vai arī ja tā ir veikusi nepareizu transponēšanu (spriedumi, 2012. gada 24. janvāris, *Dominguez*, C-282/10, EU:C:2012:33, 33. punkts; 2014. gada 15. janvāris, *Association de médiation sociale*, C-176/12, EU:C:2014:2, 31. punkts, un 2016. gada 7. jūlijs, *Ambisig*, C-46/15, EU:C:2016:530, 16. punkts).
- 99 Direktīvas 2004/83 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums un Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums atbilst šiem kritērijiem, jo tajos ir paredzēts noteikums, kura saturs ir beznosacījuma un pietiekami precīzs, lai attiecīgā persona varētu uz to atsaukties un tiesa to piemērot. Turklāt šajās tiesību normās ir paredzēts, ka tajās norādītajā situācijā attiecīgais pieteikuma iesniedzējs var “*ipso facto*” atsaukties uz direktīvu.
- 100 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *S. Alheto*, pamatojot savu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, apgalvo, ka, neraugoties uz viņas reģistrāciju *UNRWA*, tikai bēgļa statusa piešķiršana Savienībā varētu viņu faktiski aizsargāt pret draudiem, kas pastāv attiecībā pret viņu. No minētā izriet, ka, kaut arī prasītāja pamatlietā nav skaidri atsaukusies ne uz Direktīvas 2004/83 12. panta 1. punkta

a) apakšpunkta otro teikumu, ne uz Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otro teikumu, nekas neliedz iesniedzējtiesai lemt par valsts tiesiskā regulējuma atbilstību vienai vai otrai no šīm tiesību normām.

101 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/83 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums un Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka:

- tiem pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā nav paredzēts tajos norādītais iemesls bēgļa statusa liegšanas pamata piemērošanas izbeigšanai vai kurā tas ir nepareizi transponēts;
- tiem ir tieša iedarbība un
- tie var tikt piemēroti pat tad, ja starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs uz tiem nav tieši atsaucies.

Par trešo jautājumu

102 Uz dodot trešo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kurā pirmajā instancē ir pārsūdzēts lēmums, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, var ņemt vērā faktiskos vai tiesību elementus, piemēram, Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērojamību pieteikuma iesniedzēja situācijai, ko nav pārbaudījusi šo lēmumu pieņēmusī iestāde.

103 Šajā ziņā vispirms jānorāda, ka Direktīvā 2013/32 ir nodalītas “atbildīgā iestāde”, kas tās 2. panta f) punktā ir definēta kā “jebkura ar tieslietām saistīta vai administratīva struktūra dalībvalstī, kas atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu un kas ir kompetenta, lai šādos gadījumos pieņemtu lēmumus pirmajā instancē”, no vienas puses, un tās 46. pantā norādītā “tiesa”, no otras puses. Procedūru atbildīgajā iestādē regulē šīs direktīvas III nodaļas “Pirmās instances procedūras” normas, bet tiesvedībai tiesā tiek piemēroti noteikumi, kas paredzēti minētās direktīvas V nodaļā “Pārsūdzības procedūras” un to veido šis 46. pants.

104 Tā kā Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts saskaņā ar tā formulējumu attiecas uz “vismaz [...] pārsūdzības procedūrām pirmās instances tiesā”, iepriekš sniegtā šīs tiesību normas interpretācija ir derīga vismaz attiecībā uz visām tiesām, kurās pirmajā instancē ir pārsūdzēts lēmums, ar ko atbildīgā iestāde pirmajā instancē ir izlēmusi par šādu pieteikumu. Kā izriet no šīs direktīvas 2. panta f) punkta, tas tā ir arī tad, ja šī iestāde ir ar tiesvedību saistīta iestāde.

105 Turpinājumā jāatgādina, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā ir precizēts tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību apjoms, kādam – kā tas ir paredzēts šīs direktīvas 46. panta 1. punktā – starptautiskās aizsardzības pieteicējiem ir jābūt pret lēmumiem par viņu pieteikumiem.

106 Tādējādi Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā ir paredzēts, ka, lai izpildītu tās 46. panta 1. punktu, dalībvalstīm, ko saista šī direktīva, ir jānodrošina, ka tiesa, kurā tiek apstrīdēts lēmums par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, veic “faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaudi par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]”.

107 Tā kā nav atsauces uz dalībvalsts tiesībām un ievērojot Direktīvas 2013/32 mērķi, kas ir izklāstīti tās 4. apsvērumā, ir svarīgi, lai šie termini tiktu interpretēti un piemēroti vienoti. Kā tas ir uzvērts tostarp šīs direktīvas 13. apsvērumā, ar to izdarītās procesuālo noteikumu tuvināšanas mērķis ir radīt vienlīdzīgus nosacījumus Direktīvas 2011/95 piemērošanai un tādējādi ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju pārvietošanos no dalībvalsts uz dalībvalsti.

- 108 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru jānoskaidro minēto jēdzienu tvērums saskaņā ar to ierasto nozīmi ikdienas valodā, ņemot vērā kontekstu, kādā tie tiek lietoti, un tiesiskā regulējuma, kura daļu tie veido, īstenojamās mērķus (skat. it īpaši spriedumus, 2014. gada 30. janvāris, *Diakité*, C-285/12, EU:C:2014:39, 27. punkts; 2015. gada 11. jūnijs, *Zh. un O.*, C-554/13, EU:C:2015:377, 29. punkts, kā arī 2017. gada 26. jūlijs, *Jafari*, C-646/16, EU:C:2017:586, 73. punkts).
- 109 Šajā ziņā papildus faktam, ka Direktīvas 2013/32 vispārīgais mērķis ir izveidot kopējus procesuālus noteikumus, tā ir vērsta it īpaši, kā tas tostarp izriet no tās 18. apsvēruma, uz to, lai starptautiskās aizsardzības pieteikumi tiktu izskatīti “cik drīz vien iespējams, neskarot pieteikumu atbilstīgu un pilnīgu izskatīšanu”.
- 110 Šādā aspektā attiecībā uz formulējumiem “ar efektīvu tiesību aizsardzību ir nodrošināta faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude”, lai neatņemtu tiem to ierasto nozīmi, tie ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm atbilstoši Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam ir jāorganizē savas valsts tiesības tādējādi, ka attiecīgo pārsūdzību izskatīšana ietver visu faktisko un tiesību elementu pārbaudi tiesā, kas tai ļauj veikt attiecīgās lietas aktualizētu vērtējumu.
- 111 Šajā ziņā izteiciens “*ex nunc*” izceļ tiesas pienākumu izdarīt izvērtējumu, kurā vajadzības gadījumā tiek ņemti vērā jaunie elementi, kas ir atklājušies pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas.
- 112 Šāds vērtējums ļauj izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu visaptveroši, nenosūtot lietu atpakaļ atbildīgajai iestādei. Pilnvaras, kas tādējādi ir tiesai, ņemt vērā jaunus pierādījumus, par kuriem šī iestāde nav lēmusi, ietilpst Direktīvas 2013/32 mērķī, kas ir atgādināts šī sprieduma 109. punktā.
- 113 Savukārt apzīmētājs “pilnīga”, kas lietots Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā, apstiprina, ka tiesai ir jāpārbauda gan tie pierādījumi, ko ir ņēmusi vērā vai būtu varējusi ņemt vērā atbildīgā iestāde, gan tie, kas ir atklājušies pēc tam, kad šī iestāde pieņēma lēmumu.
- 114 Iesākumā, tā kā šī tiesību norma ir jāinterpretē atbilstoši Hartas 47. pantam, pilnīgas un *ex nunc* pārbaudes prasība nozīmē, ka tiesa, kas izskata pārsūdzību, noklausās pieteikuma iesniedzēju, ja vien tā neuzskata, ka tā var veikt pārbaudi, pamatojoties vienīgi uz lietas materiāliem, tostarp vajadzības gadījumā – ziņojumu par individuālu interviju minētajā iestādē vai tās protokolu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 31. un 44. punkts). Ja pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas ir atklājušies jauni apstākļi, tiesai, kā tas izriet no Hartas 47. panta, ir jāsniedz pieteikuma iesniedzējam iespēja izteikties, ja šie elementi var to nelabvēlīgi ietekmēt.
- 115 Ar terminu “attiecīgā gadījumā”, kas ietilpst frāzē “tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]”, ir uzsvērts, kā Komisija to ir paskaidrojusi tiesas sēdē, ka pilnīgai un *ex nunc* pārbaudei, kas ir jāveic tiesai, obligāti nav jāattiecas uz starptautiskās aizsardzības nepieciešamības pārbaudi pēc būtības un ka tāpat tā var attiekties uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību, ja valsts tiesības to atļauj, piemērojot Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktu.
- 116 Visbeidzot jāuzsver, ka no Direktīvas 2013/32 16. un 22. apsvēruma, no 4. panta, kā arī no tās vispārējās sistēmas izriet, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumu pārbaude administratīvā iestādē vai ar tiesvedību saistītā iestādē, kam ir īpaši līdzekļi un attiecīgajā jomā specializēts personāls, ir ar šo direktīvu ieviesto kopējo procedūru būtisks posms. Tātad šīs direktīvas 46. panta 3. punktā pieteikuma iesniedzējam piešķirtās tiesības uz pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi tiesā nevar mazināt šī pieteikuma iesniedzēja pienākumu sadarboties ar šo iestādi, kas ir noteikts minētās direktīvas 12. un 13. pantā.
- 117 No minētā izriet, ka šajā gadījumā Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir svarīgs juridisks jautājums, kas iesniedzējtiesai kā pirmās instances tiesai ir jāpārbauda, tostarp vērtējumā par šīs tiesību normas piemērojamību prasītājas pamatlietā situācijai, iekļaujot iespējamās elementus, kas atklājušies pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

118 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesai, kurā pirmajā instancē ir pārsūdzēts lēmums, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir jāpārbauda gan faktiskie un tiesību elementi, piemēram, Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērojamība pieteikuma iesniedzēja situācijai, ko iestāde, kura ir pieņēmusi šo lēmumu, ir ņēmusi vai būtu varējusi ņemt vērā, gan tie, kas ir atklājušies pēc minētā lēmuma pieņemšanas.

Par ceturto jautājumu

119 Uzdotot ceturto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 18., 19. un 47. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka prasība veikt gan faktiskā, gan juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi attiecas arī uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma nepieņemamības iemesliem, kas norādīti šīs direktīvas 33. panta 2. punktā, un apstiprinošas atbildes gadījumā – vai, tiesai izvērtējot šādu nepieņemamības iemeslu, kaut arī šis iemesls nav ticis pārbaudīts atbildīgajā iestādē, lieta ir jānosūta atpakaļ šai iestādei, lai tā varētu veikt interviju par pieņemamību, kas paredzēta minētās direktīvas 34. pantā.

120 Kā ir norādīts šī sprieduma 115. punktā, pārsūdzības pilnīga un *ex nunc* pārbaude var attiekties uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību, ja tas ir atļauts valsts tiesībās. Saskaņā ar Direktīvas 2013/32 mērķi ieviest režīmu, saskaņā ar ko vismaz tiesa, kurā pirmajā instancē ir pārsūdzēts atbildīgās iestādes lēmums, veic pilnīgu un aktualizētu pārbaudi, šī tiesa it īpaši var konstatēt, ka pieteikuma iesniedzējam ir pietiekama aizsardzība trešajā valstī, tādējādi kļūstot nelietderīgai aizsardzības Savienībā nepieciešamības pārbaudei, un pieteikums tāpat šī iemesla dēļ ir “nepieņemams”.

121 Attiecībā uz kumulatīviem nosacījumiem, no kuriem ir atkarīga tāda nepieņemamības iemesla piemērošana kā, piemēram, minētās direktīvas 35. pantā norādītais iemesls, kas attiecas uz pirmo patvēruma valsti, vai šīs pašas direktīvas 38. pantā norādītais iemesls, kas attiecas uz drošu trešo valsti, minētajai tiesai stingri ir jāpārbauda, vai ikviens šis nosacījums ir izpildīts, vajadzības gadījumā aicinot atbildīgo iestādi iesniegt jebkuru dokumentāciju un visus faktiskos elementus, kas varētu būt atbilstoši.

122 Šajā gadījumā no ceturta jautājuma formulējuma un ar to saistītajiem paskaidrojumiem izriet, ka iesniedzējtiesai vajadzības gadījumā ir jāapsver, vai ir jāpiemēro “pirmās patvēruma valsts” koncepcija, kas definēta Direktīvas 2013/32 35. pantā, vai “drošas trešās valsts” koncepcija, kas definēta šīs direktīvas 38. pantā, uz kuru ir atsauce tās 35. panta otrajā daļā, vai arī “drošas izcelsmes valsts” koncepcija, kas ir definēta šīs pašas direktīvas 36. panta 1. punktā, kad pēdējā minētā koncepcija ir norādīta ceturta jautājuma c) daļā.

123 Attiecībā uz “drošas izcelsmes valsts” koncepciju jānorāda, ka šī koncepcija pati par sevi nav viens no nepieņemamības iemesliem, kas paredzēti Direktīvas 2013/32 33. pantā. Līdz ar to tā vairs nav jāaplūko saistībā ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

124 Savukārt, ciktāl iesniedzējtiesa apsver iespēju piemērot “pirmās patvēruma valsts” vai “drošas trešās valsts” koncepciju, tai ir jāizdara šī sprieduma 121. punktā norādītā pārbaude un jānodrošina pirms lēmuma pieņemšanas, ka pieteikuma iesniedzējam ir bijusi iespēja personiski izklāstīt savu viedokli par nepieņemamības iemesla piemērojamību viņa īpašajā situācijā.

125 Lai gan pieteikuma iesniedzēja tiesības tikt uzklausi par viņa pieteikuma pieņemamību pirms jebkāda lēmuma pieņemšanas šajā sakarā ir garantētas procedūrā atbildīgajā iestādē, izdarot Direktīvas 2013/32 34. pantā paredzēto personisko interviju, šīs tiesības šīs direktīvas 46. pantā

norādītās pārsūdzības procedūras laikā izriet no Hartas 47. panta, un tātad tās tiek īstenotas, ja vajadzīgs, ar pieteikuma iesniedzēja uzklaušanās palīdzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 37.–44. punkts).

- 126 Šajā ziņā gadījumā, kad nepieņemamības iemeslu, ko pārbaudījusi tiesa, kura izskata pārsūdzību, ir pārbaudījusi arī atbildīgā iestāde pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas saistībā ar šo pārsūdzību, šī tiesa var balstīties uz minētās iestādes sniegto ziņojumu par personisko interviju, ko sniegusi minētā iestāde, neuzklausot pieteikuma iesniedzēju, ja vien tā to neuzskata par nepieciešamu.
- 127 Ja turpretim atbildīgā iestāde nav pārbaudījusi šo nepieņemamības iemeslu un līdz ar to nav veikusi Direktīvas 2013/32 34. pantā norādīto personisko interviju un ja tiesa uzskata, ka šai iestādei bija jāpārbauda šis pamats vai tas ir jādara šobrīd jaunu elementu atklāšanās dēļ, tai ir jāizdara šāda uzklaušanās.
- 128 Tāpat, kā ir paredzēts Direktīvas 2013/32 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā attiecībā uz personiskām intervijām, ko veic atbildīgā iestāde, pieteikuma iesniedzējam, ja nepieciešams, viņa uzklaušanās tiesā laikā ir jāsaņem tulka pakalpojumi savu argumentu izklāstīšanai.
- 129 Visbeidzot, attiecībā uz iesniedzējtiesas izvirzīto jautājumu, vai prasība veikt gan faktiskā, gan juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi ir jāinterpretē, ņemot vērā Hartas 18. un 19. punktu, pietiek norādīt, ka, lai arī, ieviešot šādu prasību, ir jāievēro šajās tiesību normās garantētās pamattiesības, kas attiecas, respektīvi, uz patvēruma tiesībām un aizsardzību pārvietošanas, izraidīšanas un izdošanas gadījumā, saistībā ar atbildi, kas sniedzama uz šo prejudiciālo jautājumu, tie nesniedz īpašu papildu informāciju par minētās prasības apjomu.
- 130 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka prasība veikt gan faktiskā, gan juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi var attiekties arī uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma nepieņemamības iemesliem, kas norādīti šīs direktīvas 33. panta 2. punktā, ja to atļauj valsts tiesības, un ka tad, ja tiesa, kurā iesniegta pārsūdzība, vēlas pārbaudīt nepieņemamības iemeslu, ko nav pārbaudījusi atbildīgā iestāde, tai ir jāuzklauš pieteikuma iesniedzējs, lai ļautu viņam personiski valodā, kuru viņš pārvalda, izklāstīt savu viedokli par minētā iemesla piemērojamību viņa īpašajā situācijā.

Par piekto jautājumu

- 131 Uzdotot piekto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka *UNRWA* reģistrēta persona, ja tā saņem šīs organizācijas faktisku aizsardzību un palīdzību trešajā valstī, kas neatbilst teritorijai, kurā tā pastāvīgi dzīvo, bet kas ietilpst minētās organizācijas darbības teritorijā, var tikt uzskatīta par tādu, kura saņem pietiekamu aizsardzību šajā trešajā valstī šīs tiesību normas izpratnē.
- 132 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka šis jautājums ir uzdots tāpēc, ka *S. Alheto* starp Izraēlas valsti un *Hamas* 2014. gada jūlijā un augustā notikušā konflikta laikā atstāja Gazas joslu, lai nokļūtu drošībā Jordānijā – valstī, kurā tā uzturējās un no kuras tā devās uz Bulgāriju.
- 133 Jordānija ietilpst *UNRWA* darbības teritorijā. Līdz ar to un tā kā Tiesai nav jāpārbauda ne šīs organizācijas pilnvaru būtība, ne tās spēja tās īstenot, nevar izslēgt, ka minētā organizācija spēj Jordānijā tajā reģistrētai personai piedāvāt dzīves apstākļus, kas atbilst tās uzdevumam, pēc tam, kad šī persona ir aizbēgusi no Gazas joslas.
- 134 Tādējādi, ja persona, kura ir atstājusi *UNRWA* darbības teritoriju un iesniegusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu Savienībā, minētajā teritorijā saņem faktisku *UNRWA* aizsardzību vai palīdzību, kas tai ļauj tajā uzturēties droši, cienīgos dzīves apstākļos un nepastāvot riskam tikt

izraidītai uz tās pastāvīgās dzīvesvietas teritoriju tik ilgi, kamēr tā tur nevar atgriezties droši, par šī pieteikuma izlemšanu atbildīgā iestāde nevar uzskatīt, ka šī persona no tās gribas neatkarīgu iemeslu dēļ bija spiesta atstāt *UNRWA* darbības teritoriju. Šajā gadījumā minētajai personai ir jāliedz Savienības bēgļa statuss saskaņā ar Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu, kas ir interpretēts šī sprieduma 86. punktā atgādinātajā judikatūrā.

- 135 Šajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jānovērtē, pamatojoties uz visu atbilstošo elementu individuālu izvērtējumu, vai uz *S. Alheto* attiecas šis pieņēmums.
- 136 Apstiprinošas atbildes gadījumā šī situācija turklāt, ievērojot turpmāk izklāstītos apsvērumus, varētu likt norādīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ciktāl tas attiecas uz alternatīvās aizsardzības piešķiršanu.
- 137 Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta b) apakšpunktā dalībvalstīm ir atļauts uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par pilnībā nepieņemamu, ja valsts, kas nav dalībvalsts, tiek uzskatīta par pieteikuma iesniedzēja pirmo patvēruma valsti saskaņā ar šīs direktīvas 35. pantu.
- 138 Šajā ziņā saskaņā ar Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas a) un b) punktu valsts var tikt uzskatīta par pieteikuma iesniedzēja pirmo patvēruma valsti, ja, attiecīgi, viņš minētajā valstī ir ticis atzīts par bēgli un joprojām var saņemt minēto aizsardzību vai viņš bauda citādu pietiekamu aizsardzību šajā valstī, tostarp priekšrocības no neizraidīšanas principa, ar nosacījumu, ka šī valsts viņu uzņems atpakaļ.
- 139 *UNRWA* reģistrētajām personām, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 6. punktā, ir “Palestīnas bēgļa Tuvajos Austrumos” statuss. Līdz ar to tām nav bēgļa statuss, kas būtu saistīts īpaši ar Jordānijas Hašimītu Karalisti, un tātad vienīgi šīs reģistrācijas un aizsardzības vai palīdzības dēļ, ko tiem nodrošina šī organizācija, uz tām neattiecas Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas a) punkts.
- 140 Turpretī *UNRWA* reģistrēts palestīnietis, kas ir atstājis savu pastāvīgo dzīvesvietu Gazas joslā un devies uz Jordāniju, un pēc tam – uz dalībvalsti un tur iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir jāuzskata par tādu, kam šajā ziņā ir pietiekama aizsardzība šajā trešajā valstī, tostarp tas gūst priekšrocības no neizraidīšanas principa, saskaņā ar Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas b) punktu ar nosacījumu, ka, pirmkārt, viņam tajā ir nodrošināta uzņemšana atpakaļ, otrkārt, ka viņš tur saņem faktisku *UNRWA* aizsardzību vai palīdzību, kas ir atzīta vai ko regulē minētā trešā valsts, un, treškārt, ka kompetentās iestādes dalībvalstī, kurā starptautiskās aizsardzības pieteikums ir ticis iesniegts, ir pārliecinātas, ka viņš var uzturēties šajā trešajā valstī droši un cienīgos dzīves apstākļos tik ilgi, cik tas ir nepieciešams ar Gazas joslu saistīto risku dēļ.
- 141 Šādā gadījumā Jordānijas Hašimītu Karaliste kā neatkarīga valsts, kuras teritorija nav ieinteresētās personas pastāvīgā dzīvesvieta, apņemas uzņemt atpakaļ ieinteresēto personu, atzīstot *UNRWA* sniegtu faktisku aizsardzību vai palīdzību tās teritorijā un ievērojot neizraidīšanas principu, ir aizsardzības dalībniece valsts Direktīvas 2011/95 7. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē un atbilst visiem Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas b) punktā prasītajiem nosacījumiem, lai uz to attiektos šajā tiesību normā norādītais jēdziens “pirmā patvēruma valsts”.
- 142 Iesniedzējtiesai – vajadzības gadījumā pēc tam, kad tā ir pieprasījusi *DAB* iesniegt visus dokumentus un visus atbilstošos faktiskos pierādījumus, – ir jānovērtē, vai šajā gadījumā ir izpildīti visi šī sprieduma 140. punktā aprakstītie nosacījumi.

- 143 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz piekto jautājumu ir jāatbild, ka, Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka *UNRWA* reģistrēta persona, ja tā saņem šīs organizācijas faktisku aizsardzību un palīdzību trešajā valstī, kas neatbilst teritorijai, kurā tā pastāvīgi dzīvo, bet kas ietilpst minētās organizācijas darbības teritorijā, ir jāuzskata par tādu, kura saņem pietiekamu aizsardzību šajā trešajā valstī šīs tiesību normas izpratnē, ja tā:
- apņemas uzņemt atpakaļ ieinteresēto personu pēc tam, kad šī persona ir atstājusi tās teritoriju, lai lūgtu starptautisko aizsardzību Savienībā, un
  - atzīst šo *UNRWA* aizsardzību un palīdzību un ievēro neizraidīšanas principu, kas tādējādi ieinteresētajai personai atļauj uzturēties tās teritorijā droši, cienīgos dzīves apstākļos un tik ilgi, cik tas ir nepieciešams risku dēļ, kas radušies pastāvīgās dzīvesvietas teritorijā.

Par sesto jautājumu

- 144 Uzdodot sesto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesai, kurā pirmajā instancē ir pārsūdzēts lēmums par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, gadījumā, ja tā atceļ šo lēmumu, pašai ir jālemj par šo starptautiskās aizsardzības pieteikumu, to apmierinot vai noraidot.
- 145 Šajā ziņā jānorāda, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts attiecas vienīgi uz pārsūdzības “pārbaudi” un tā tad neattiecas uz iespējamu pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.
- 146 Tādējādi, pieņemot Direktīvu 2013/32, Savienības likumdevējs nav vēlējies ieviest nekādus kopējus noteikumus, saskaņā ar kuriem administratīvai vai ar tiesvedību saistītai iestādei, kas norādīta šīs direktīvas 2. panta f) punktā, būtu jāzaudē sava kompetence pēc tās sākotnējā lēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikumu atcelšanas. Tātad dalībvalstis likumīgi var paredzēt, ka lieta pēc šādas atcelšanas ir no jauna jānosūta šai iestādei, lai tā pieņemtu jaunu lēmumu.
- 147 Tomēr Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam tiktu atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība, ja tiktu pieļauts, ka pēc sprieduma pasludināšanas, ar kuru pirmās instances tiesa saskaņā ar šo tiesību normu ir veikusi pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības nepieciešamības atbilstoši Direktīvai 2011/95 pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, minētā iestāde var pieņemt lēmumu, kas ir pretējs šim vērtējumam vai var atļaut pāriet ievērojamam laikam, kas var palielināt risku, ka atklājas elementi, kuriem ir vajadzīgs jauns aktualizēts vērtējums.
- 148 Tādējādi, lai gan Direktīvas 2013/32 mērķis nav ieviest kopējus noteikumus attiecībā uz kompetenci pieņemt jaunu lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc sākotnējā lēmuma atcelšanas, tomēr no tās mērķa nodrošināt pēc iespējas ātrāku šādu pieteikumu izskatīšanu izriet pienākums nodrošināt tās 46. panta 3. punkta lietderīgo iedarbību, kā arī no nepieciešamības, kas izriet no Hartas 47. panta, nodrošināt tiesību aizsardzības efektivitāti, var secināt, ka katrai dalībvalstij, kuru saista minētā direktīva, ir jāizstrādā savi valsts tiesību akti tā, lai pēc sākotnējā lēmuma atcelšanas un lietas materiālu nodošanas administratīvajai vai ar tiesvedību saistītai iestādei, kas minēta šīs direktīvas 2. panta f) punktā, tiek pieņemts jauns lēmums īsā termiņā un tas atbilst spriedumā par tiesību akta atcelšanu ietvertajam novērtējumam.
- 149 No minētā izriet, ka uz sesto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to nav ieviesti kopēji procesuāli noteikumi attiecībā uz kompetenci pieņemt jaunu lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc tam, kad tiesa, kas izskata pārsūdzību, ir atcēlusi sākotnējo par šo pieteikumu pieņemto lēmumu. Tomēr nepieciešamība nodrošināt šīs direktīvas 46. panta 3. punkta lietderīgo iedarbību un nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā saskaņā ar Hartas 47. pantu prasa, lai gadījumā, ja lieta tiek nosūtīta

atpakaļ ar tiesvedību saistītai vai administratīvai iestādei, kura ir norādīta minētās direktīvas 2. panta f) punktā, jauns lēmums tiek pieņemts īsā termiņā un tas atbilst vērtējumam, kas ir izdarīts spriedumā par atcelšanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

150 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts, skatīts kopā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai 10. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai, ko iesniegusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūrā Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (*UNRWA*) reģistrēta persona, ir jāpārbauda jautājums, vai šī persona saņem faktiski aizsardzību vai palīdzību no šīs organizācijas, ar nosacījumu, ka šis pieteikums iepriekš nav noraidīts, pamatojoties uz nepieņemamības iemeslu vai citu liegšanas pamatu, kas nav minēts Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajā teikumā.
- 2) Padomes Direktīvas 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par minimālajiem standartiem un statusu, lai trešo valstu pilsoņus vai bezvalstniekus atzītu par bēgļiem vai personām, kam kādā citā veidā vajadzīga starptautiska aizsardzība, un par sniegtās aizsardzības apjomu 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums un Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka:
  - tiem pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā nav paredzēts tajos norādītais iemesls bēgļa statusa liegšanas pamata piemērošanas izbeigšanai vai kurā tas ir nepareizi transponēts;
  - tiem ir tieša iedarbība un
  - tie var tikt piemēroti pat tad, ja starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs uz tiem nav tieši atsaucies.
- 3) Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesai, kurā pirmajā instancē ir pārsūdzēts lēmums, kas attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir jāpārbauda gan faktiskie un tiesību elementi, piemēram, Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērojamība pieteikuma iesniedzēja situācijai, ko iestāde, kura ir pieņēmusi šo lēmumu, ir ņēmusi vai būtu varējusi ņemt vērā, gan tie, kas ir atklājušies pēc minētā lēmuma pieņemšanas.
- 4) Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Pamattiesību hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka prasība veikt gan faktiskā, gan juridiskā pamatojuma pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi var attiekties arī uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma nepieņemamības iemesliem, kas norādīti šīs direktīvas 33. panta 2. punktā, ja to atļauj valsts tiesības, un ka tad, ja tiesa, kurā iesniegta pārsūdzība, vēlas pārbaudīt nepieņemamības iemeslu, ko nav

pārbaudījusi atbildīgā iestāde, tai ir jāuzklausa pieteikuma iesniedzējs, lai ļautu viņam personiski valodā, kuru viņš pārvalda, izklāstīt savu viedokli par minētā iemesla piemērojamību viņa īpašajā situācijā.

- 5) Direktīvas 2013/32 35. panta pirmās daļas b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūrā Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (*UNRWA*) reģistrēta persona, ja tā saņem šīs organizācijas faktisku aizsardzību un palīdzību trešajā valstī, kas neatbilst teritorijai, kurā tā pastāvīgi dzīvo, bet kas ietilpst minētās organizācijas darbības teritorijā, jāuzskata par tādu, kura saņem pietiekamu aizsardzību šajā trešajā valstī šīs tiesību normas izpratnē, ja tā:
- apņemas uzņemt atpakaļ ieinteresēto personu pēc tam, kad šī persona ir atstājusi tās teritoriju, lai lūgtu starptautisko aizsardzību Eiropas Savienībā, un
  - atzīst šo *UNRWA* aizsardzību un palīdzību un ievēro neizraidīšanas principu, kas tādējādi ieinteresētajai personai atļauj uzturēties tās teritorijā droši, cienīgos dzīves apstākļos un tik ilgi, cik tas ir nepieciešams risku dēļ, kas radušies pastāvīgās dzīvesvietas teritorijā.
- 6) Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to nav ieviesti kopēji procesuāli noteikumi attiecībā uz kompetenci pieņemt jaunu lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc tam, kad tiesa, kas izskata pārsūdzību, ir atcēlusi sākotnējo par šo pieteikumu pieņemto lēmumu. Tomēr nepieciešamība nodrošināt šīs direktīvas 46. panta 3. punkta lietderīgo iedarbību un nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā saskaņā ar Pamattiesību hartas 47. pantu prasa, lai gadījumā, ja lieta tiek nosūtīta atpakaļ ar tiesvedību saistītai vai administratīvai iestādei, kura ir norādīta minētās direktīvas 2. panta f) punktā, jauns lēmums tiek pieņemts īsā termiņā un tas atbilst vērtējumam, kas ir izdarīts spriedumā par atcelšanu.

[Paraksti]